

PLAN FOR ET TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ VED RUDOLF STEINERSKOLEN I OSLO

«ET GODT SKOLEMILJØ - FELLES INNSATS, FELLES ANSVAR»

Innholdsfortegnelse 2025-26

Innledning.....	4
Skolen skal sørge for at alle elevene har det trygt og godt på skolen	4
Nulltoleranse	4
Hensikten med «Plan for et trygt og godt skolemiljø»	4
Mål for skolemiljøarbeidet	5
Hovedmål	5
Delmål	5
Definisjoner/felles forståelse	5
Skolemiljø og læringsmiljø	5
Skolens kvalitetssystem.....	7
Skolens kontinuerlige og systematiske arbeid for å fremme elevenes helse, miljø og sikkerhet.....	7
Skolen har følgende rutiner for systematisk arbeid.....	7
Internkontroll	8
Evaluerings av «Plan for et trygt og godt skolemiljø»	9
Ansvar	9
Forebyggende arbeid	10
Mål.....	10
Hva kjennetegner skolens forebyggende arbeid?.....	10
Skoleregler	10
Formål	10
Inspeksjon - tilsyn med elever i friminuttene.....	11
Mobilfri skole.....	11
Trivselsprogrammet	12
Elevundersøkelse	12
Trivselsundersøkelse	13
Oppfølging av elev- og trivselsundersøkelsene.....	13
Klassens time/utdanningsvalg.....	14
Elevsamtaler	14
Foreldresamtaler	14
Foreldremøter	15
Lærermøter	15
Elevrådsarbeid	15
Ressursteam	16

Sosiallærer	16
Helsetjenesten –helsesykepleier	17
Forebyggende avsnitt i politiet.....	17
Skole-hjem-samarbeid	17
Skole - elev	18
Sammenheng og samarbeid mellom skole og SFO	18
Bedre ressursutnyttelse og økt fleksibilitet.....	18
RSV – Rudolf Steinerskolens Venner	19
Skolemiljøutvalg	19
Kulturkalender – årshjul for aktiviteter utenom timeplan.....	19
Ved mistanke om mobbing	24
Skolens aktivitetsplikt.....	24
Om mobbing.....	26
Foreldre melder fra til skolen.....	27

Innledning

Skolen skal sørge for at alle elevene har det trygt og godt på skolen

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. At skolemiljøet skal være trygt betyr blant annet at elevene ikke skal komme til skade, og at det skal føles at skolen er et trygt sted å være. Trygghet handler også om å vite at skolen tar tak hvis noe skjer. Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Trivsel dreier seg ikke kun om fravær av ubehag, det etterstrebes at alle skal oppleve seg som en viktig og likeverdig del av det sosiale fellesskapet på skolen.

Alle som arbeider på skolen, skal følge med på at elevene har det bra. Hvis en voksen vet om – eller tror – at en elev blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han alltid:

- Gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang, hvis det er mulig.
- Bruk meldeskjema (dokument: «[Nr. 1. Meld fra](#)») og send dokumentet til elevens trinnleder som er ansvarlig for å melde fra til sosiallærer og daglig leder.

Foresatte som deltar på klasseseturer og utflukter har også en årvåkenhetsplikt og en plikt til å gripe inn overfor elever som krenker hverandre. Skolen skal informere foreldrene om at de er undergitt samme taushetsplikt som ansatte og har samme plikt til å underrette daglig leder.

Nulltoleranse

Skolen skal ha nulltoleranse mot krenkelser, jf. oppl. [§ 12-3](#). Eksempelene som nevnes i loven er mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men skolen skal ha nulltoleranse også for mindre alvorlige krenkelser. For å sikre elevene denne retten, har skolen en **aktivitetsplikt** etter oppl. [§ 12-4](#). Formålet med aktivitetsplikten er å sikre at skolen handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Hensikten med «Plan for et trygt og godt skolemiljø»

Hensikten med denne planen er å sikre at alle elever ved Rudolf Steinerskolen i Oslo (RSiO) opplever en skolehverdag som er preget av helse, trivsel og læring, og dette forutsetter et trygt og godt skolemiljø. Vi ønsker et skolemiljø som anerkjenner forskjeller, og der vi gjør hverandre bedre. En skolehverdag som er preget av trygghet og trivsel er ikke bare en menneskerett og et krav i opplæringsloven, men også en helt nødvendig forutsetning for å kunne tilegne seg kunnskap. Å ha et godt skolemiljø omfatter mer enn frihet fra krenkelser. Elevene har rett til et skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Rudolf Steinerskolen i Oslo ønsker å være en skole der alle ansatte, elever og foresatte samarbeider om å motvirke mobbing og antisosial adferd, og bygge opp likeverdighet og fellesskap. Ved vår skole vil vi utøve nulltoleranse, selv overfor mindre alvorlige episoder. Intensjonen bak en handling eller et utsagn kan være like viktig å korrigere som handlingen som blir utført eller ordene som blir uttalt.

Denne planen skal gjøre medarbeidere ved skolen i stand til å orientere seg om hvilke rutiner og retningslinjer som til enhver tid gjelder. Dette innebærer oversikt over rutiner knyttet til konkrete hendelser som avdekker brudd på regelverket og hvordan tiltak skal iverksettes, men også

rutiner som beskriver hvordan skolen skal arbeide systematisk med evaluering og videreutvikling av arbeidet med elevenes skolemiljø.

Arbeid med elevenes skolemiljø er et kontinuerlig arbeid som skal være en del av skolens ordinære pedagogiske virksomhet. Derfor vil planen også beskrive og peke på rutiner som sikrer at planen implementeres og gjøres levende på skolen vår. Planen skal være et aktivt dokument som skal revideres i tråd med erfaringer som gjøres, og de utfordringer vi til enhver tid står overfor.

Mål for skolemiljøarbeidet

Hovedmål

Ved Rudolf Steinerskolen i Oslo skal alle elever oppleve et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer deres helse, trivsel og læring.

Delmål

- Rudolf Steinerskolen i Oslo driver systematisk, kontinuerlig og kunnskapsbasert arbeid for å fremme elevenes helse, trivsel og læring.
- Medarbeidere ved Rudolf Steinerskolen i Oslo har felles forståelse av hva som kjennetegner et trygt, godt og inkluderende skolemiljø.
- Medarbeidere ved Rudolf Steinerskolen i Oslo tar ansvar for å utvikle og opprettholde et trygt, godt og inkluderende skolemiljø.
- I arbeidet med skolemiljøet involverer Rudolf Steinerskolen i Oslo alle skolens råd og utvalg.
- Skole-hjem-samarbeidet brukes aktivt i det daglige arbeidet med å skape et inkluderende skolemiljø.

Definisjoner/felles forståelse

Skolemiljø og læringsmiljø

Ordene brukes synonymt om alle miljømessige faktorer i skolen. Dette inkluderer:

- Vennskap og relasjoner til jevnaldrende.
- Relasjoner mellom lærer og elev.
- Lærers ledelse av klasser og undervisningsforløp.
- Normer og regler.
- Elevsynet og forventninger til læring.
- Det fysiske miljøet på skolen.
- Samarbeidet mellom hjem og skole.

Psykososialt miljø

Med psykososialt miljø menes her de mellommenneskelige forholdene på skolen, det sosiale miljøet og hvordan elevene og personalet opplever dette. Det psykososiale miljøet handler også om elevenes opplevelse av læringsmiljøet.

Krenkende adferd er

Elevene har ulik grense for hva som oppleves krenkende, og det er elevenes egen oppfatning av å bli krenket som bestemmer i hvilken grad ord eller handlinger faller innenfor definisjonen.

Ord eller handlinger, som i utgangspunktet ikke er ment å være krenkende, kan oppleves krenkende for den eleven som blir utsatt for det.

Hva som er en krenkelse skal tolkes vidt, men ikke slik at alle kritiske utsagn eller uenigheter er krenkelser. Skolens oppgave er også å lære elever å tenke kritisk og å respektere andres meninger og overbevisninger.

- **Negativ eller ondsinnet adferd:** innebærer blant annet trakassering, baksnakking, overseing, negative blikk, seksualisert språkbruk, kommentarer om utseende m.m.
- **Utestengning:** innebærer at noen blir holdt utenfor i lek og samvær og sosiale sammenkomster.
- **Uthenging:** innebærer krenkende ord og negativ omtale på internett, sosiale medier og i skoletiden.
- **Vald:** innebærer at noen bruker fysisk eller psykisk makt, eller trusler om dette.
- **Rasisme:** innebærer at noen blir utsatt for diskriminerende og hatefulle ytringer på grunn av hudfarge, nasjonalitet, etnisitet, religion, leveform eller orientering.
- **Diskriminering (forskjellsbehandling):** innebærer at en person blir særbehandlet eller behandlet på særskilt vis på grunn av gruppetilhørighet eller andre faste personlige egenskaper som etnisk eller religiøs tilhørighet, seksuell orientering, alder, funksjonsevne eller kjønn.
- **Mobbing:** innebærer gjentatt krenkende adferd over tid fra en eller flere personer rettet mot en annen.

Hva kjennetegner et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse og læring:

- Forebyggende arbeid for å fremme god oppførsel og omtanke for hverandre.
- En helhetlig pedagogikk/varierte hverdager som sørger for at elevene får tilstrekkelig med fysisk, kunstnerisk og intellektuelle utfordringer og får utviklet alle sider ved seg selv.
- Engasjerte og kompetente lærere og medarbeidere.
- Alle barn og voksne blir hørt, sett og ivaretatt.
- Lærere, foresatte og elever som jobber sammen for et inkluderende miljø, gjennom møter, dugnader, markeder og samtaler preget av samarbeid, tillit og vennlighet.

- Voksne som går foran som gode eksempler.
- Tydelig klasseledelse.
- Forutsigbarhet og gode rutiner.
- Voksne som bryr seg og som lytter til hvordan barna har det.
- Å gjøre det fint på skolen slik at klasserom og fellesrom er stelt og ryddige, og at skolegården er ryddig og tilrettelagt for lek og utfoldelse.

Skolens kvalitetssystem

Skolens kontinuerlige og systematiske arbeid for å fremme elevenes helse, miljø og sikkerhet

Skoleledelsen har ansvaret for den daglige gjennomføringen av det systematiske arbeidet som gjelder det fysiske så vel som det psykososiale miljøet til elevene.

Med kontinuerlig menes at det systematiske arbeidet er en rød tråd i skolens arbeid gjennom hele skoleåret. Ledelsen har faste møter hver uke der dette er et tema. Det er faste lærermøter hver torsdag der elevenes læringsmiljø alltid gjennomgås, og ressursteamene har faste møter hver uke. Videre er det møter utover fastsatte tider når det er behov for det. SFO har faste møter hver tirsdag der barnetrinnsleder deltar. Skolens overordnede planer og rutiner skal følges av personalet når det jobbes med saker som vedrører elevenes psykososiale miljø.

Skolen evaluerer om det samlede arbeidet av det forebyggende og individuelt rettede arbeidet, bidrar til et godt psykososialt skolemiljø. Evalueringen skal belyse både effekten og effektiviteten. Det skal innhentes synspunkter fra elevråd, lærerkollegiet, samt RSV, og er en del av skolens tilbakemelding til styret.

Skoleledelsen skal **sørge for** at evalueringen blir gjennomført, og involvere egnede personer eller grupper til dette arbeidet.

Skolen har følgende rutiner for systematisk arbeid

Oppgave	Tidspunkt	Ansvar
Innarbeide felles forståelse (muntlig og skriftlig) av: - Hva er et trygt og godt psykososialt miljø? - Hva er krenkende adferd? - Hva er terskelen for å gripe inn? - Når skal skoleledelsen varsles?	Planleggingsdagene før skolestart	Daglig leder
Skolens planer og tiltak for forebyggende og holdningsskapende arbeid gjennomsyrrer skolehverdagen	Løpende	Daglig leder/ trinnsledere
Opplæring og informasjon til alle ansatte: - «Plan for et trygt og godt skolemiljø»	Ved skolestart og fortløpende ved ansettelse	Daglig leder/trinnsleder/ vikaransvarlige

- Aktivitetsplikten - Skoleregler -Forebygging og håndtering av utfordrende atferd / vold		
Nye foresatte gjøres kjent med at «Plan for et trygt og godt skolemiljø», skoleregler. Annen viktig informasjon ligger på skolens hjemmeside	Høst	Inntaks- informasjons- samtale Klasselærer
Elever og foresatte informeres om «Plan for et trygt og godt skolemiljø» og skolereglene. Gjennomgang av skoleregler	Hver høst Hver høst og vår	Klasselærer Klasselærer
Tiltak og aktiviteter vedrørende skolemiljøet tas opp i elevrådet	Løpende	Elevråds- representant Lærerkontakt
Gjennomgang av elevundersøkelsen tas opp i lærermøte, elevråd, RSV og skolemiljøutvalg. Gjennomgang av resultatet i klassens time	Hver vår	Daglig leder. RSV-møte ed elevrådet invitert. Klasselærer
Funn i elev- og foreldresamtaler vurderes to ganger i året	Høst og vår	Klasselærer/ trinnleder/ daglig leder
Skolen skal evaluere sitt forebyggende og holdningsskapende arbeid hvert år. Evaluering og ev. revidering av tiltak foretas i lærermøte, elevråd, RSV samt i skolemiljøutvalgsmøte	Vår	Daglig leder
Inspeksjonsordningen evalueres	Høst og vår	Ledelsen
Snakke om læringsmiljø i klassen	Jevnlige	Klasselærer
Tema elevenes psykososiale miljø og læringsmiljø på lærermøter	Jevnlige	Daglig leder/ trinnleder/ lærermøteledelsen

Internkontroll

Et trygt og godt skolemiljø avhenger av bevisste holdninger og et målrettet og systematisk arbeid for å fremme at elevene er aktivt deltagende i at alle har det trygt og godt. Fravær av ubehag er ikke et tilstrekkelig mål. Opplæringsloven [§ 12-4](#) pålegger skolen å arbeide aktivt og målrettet for å oppfylle kravene til skolemiljøet i Opplæringsloven.

Internkontroll innebærer å omsette kravene i lov og forskrift til konkrete mål for skolemiljøet, kartlegge utfordringene og planlegge og iverksette tiltak for å nå målene. Skolen må

dokumentere at dette er etablert, og at det faktisk blir fulgt opp. Arbeidet må omfatte hele skolemiljøet – fysisk og psykososialt. Rudolf Steinerskolen i Oslo har derfor utviklet denne planen for kvalitetssikring på det psykososiale området. Planen inneholder en oversikt over hvilke tiltak som skal gjennomføres for å sikre kvalitet, tidspunkt for gjennomføring, hvem som har ansvar for gjennomføring og oppfølging, og hvem som skal informeres om resultater og involveres i drøfting av resultater.

Det som blir praktisert i forbindelse med kvalitetssikringen, vil bli skriftlig dokumentert. For håndtering av avvik er det klare og entydige rutiner, og det blir dokumentert hva som blir gjort for å følge opp avvik. Hvert år vil det bli foretatt en gjennomgang av hele kvalitetssikringssystemet for å fastslå om aktivitetene og praksis stemmer overens med det som er planlagt.

Evaluerings av «Plan for et trygt og godt skolemiljø»

Planen evalueres årlig i kollegiet, RSV, elevråd og skolens styre. Det er daglig leder som er ansvarlig for at planene evalueres. Tidspunkt for evaluering vil komme frem av årlig aktivitetsplan/årshjul for de ulike organer.

Ansvar

Ansvarsforholdene i kvalitetssikringssystemet kan oppsummeres i følgende punkter:

1. Styret har ansvar for å påse at skolen driftes i tråd med gjeldende lover og forskrifter, jf. Lov om private skolar (privatskolelova) [§ 5-2](#).
2. Styret har ansvar for å påse at det drives kvalitetssikring av arbeidet med elevenes skolemiljø, jf. opplæringsloven [§ 12-4](#). Styret skal årlig etterspørre tilstandsrapport på skolens læringsmiljø og sikre at skolen iverksetter nødvendige tiltak som følge av denne rapporten jf. Lov om private skolar (privatskolelova) [§ 5-2b](#).
3. Daglig leder har ansvar for en forsvarlig forvaltningspraksis, og det stilles både krav om at skolen lager en skriftlig plan (dokument: «[Nr. 3 Aktivitetsplan](#)») når det settes inn tiltak i en enkeltsak, og at skolen dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten. Sakene skal registreres og arkiveres i skolens arkiv etter gjeldende rutiner.
4. Daglig leder har ansvar for å jevnlig rapportere om kvalitetssikringsarbeidet til RSV, elevråd og skolens styre.
5. RSV og elevråd har en rådgivende funksjon overfor daglig leder i alt skolemiljøarbeid.
6. Alle medarbeidere har plikt til å undersøke og rapportere til ledelsen ved skolen ved mistanke om mobbing, og å gripe inn og stoppe når mobbing skjer. Den ansatte har også en oppfølgingsplikt jf. opplæringsloven [§ 12-4](#).
7. Trinnleder er hovedansvarlig for å rapportere til daglig leder for å iverksette planlagte forebyggende tiltak.
8. Elevene skal delta i samarbeid om kvalitetssikringsarbeidet, jf. opplæringsloven [§ 10-4](#).
9. Elevrådet skal blant annet fremme fellesinteressene til elevene på skolen og arbeide for å skape et godt lærings- og skolemiljø, jf. Lov om private skolar (privatskolelova) [§ 5A-5](#).

Forebyggende arbeid

Mål

Alle elever ved Rudolf Steinerskolen i Oslo opplever et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer deres helse, trivsel og læring.

Hva kjennetegner skolens forebyggende arbeid?

Vi setter læring først: Læring er vårt primære mål, og undervisning er vår primære oppgave. Gjennom steinerskolens læreplan «Idé og praksis» skal vi jobbe for å vekke elevens læreglede og nysgjerrighet. Et godt læringsmiljø skapes ved at elevene opplever trygghet, anerkjennelse og tillit, at de er en del av et fellesskap, og at det er gode relasjoner mellom elever og lærere og elevene imellom. Videre opplever elevene høye og realistiske forventninger med tydelige mål for faglig og sosial utvikling og læring.

For å oppnå et trygt og godt læringsmiljø må lærerne oppleves som tydelige voksne med god forståelse av klasseledelse og med evne til å skape gode relasjoner til sine elever. Pedagogenes oppgave er å støtte elevenes utvikling faglig og sosialt, og øve dem til å mestre livet og delta i sosiale fellesskap nå og i fremtiden.

Nulltoleranse: Skolen har nulltoleranse mot krenkelser jf. oppl. [§ 12-3](#), både for elevene, foresatte og skolens ansatte. Kravet gir ikke i seg selv elevene en individuell rettighet. Enhver kritisk ytring eller uenighet mellom elevene er ikke omfattet av begrepet nulltoleranse.

Skolen har et samfunnsmandat til å lære elevene å tenke kritisk og til å akseptere og respektere ulike meninger og overbevisninger.

Vi tolererer ikke mobbing: På skolen vår er det nulltoleranse for mobbing. For å forebygge mobbing legges det vekt på kontinuerlig jobbing med læringsmiljøet. Vi legger vekt på vanlig folkeskikk og på å respektere hverandres forskjellighet, og vi legger vekt på at skolen skal være et trygt sted å være. Vi erkjenner at mobbing og krenkende adferd kan finne sted. Derfor har vi klare rutiner for hva som skal skje når mobbing avdekkes.

Vi behandler alle med likeverd: Alle elever, foresatte og ansatte blir behandlet med likeverd, og alle blir møtt med positive forventninger. Det er vårt felles ansvar at alle elever blir sett, opplever mestring og utvikler seg etter sine forutsetninger.

Vi samarbeider om å nå våre mål: Det er i fellesskapet elever lærer best. Gjennom kollegialt samarbeid og gode rutiner kan vi gi den beste undervisningen. Vi vet at foresatte er viktige støttespillere i elevenes læringsarbeid og samarbeider derfor tett med hjemmene.

Skoleregler

Formål

Formålet med skolereglene er å sikre at alle med tilknytning til skolen – både elever, medarbeidere og foresatte – har en felles forståelse av rettigheter og plikter i skolehverdagen, samt hvilke tiltak som kan settes inn ved eventuelle brudd på reglene. Reglene skal bidra til å sikre et trygt og inkluderende skolemiljø som fremmer læring, trivsel, trygghet og respekt. Målet er å støtte elevenes utvikling som selvstendige og ansvarlige individer som tar ansvar for egne

handlinger og viser hensyn til andre. I alle saker som behandles etter dette reglementet, skal hensynet til elevenes beste være et grunnleggende hensyn jf. privatskoleloven [§ 5A-1](#).

Utarbeidelse og revisjon

Skolen skal til enhver tid ha skoleregler gjeldende for alle klasser. De samme skolereglene gjelder for SFO. I tillegg forventes det at klassene/trinnene blir enige om et sett trivselsregler, herunder regler for bruk og sambruk av uteområdet. Lovhenvising: Lov om private skolar (privatskolelova) [§ 5A-7](#) Skolereglar, [§ 6A-5](#) Bortvisning.

Saksbehandling

- Skolen må påse at skolereglene er kjent for elever, foresatte og ansatte. Skolen skal ha en tydelig plan for hvordan dette gjøres i praksis.
- Behandlingen av brudd på skolereglene følger reglene i opplæringsloven, forvaltningsloven og de alminnelige retningslinjer for god forvaltningsskikk. Dette vil også omfatte reglene om samarbeid med hjemmet i forskrift til opplæringsloven.
- Foresatte har klagerett i tilfeller hvor sanksjoner medfører enkeltvedtak.
- Alle oppfordres til å melde fra om skader på skolen forårsaket av uhell eller hæverk.

Inspeksjon - tilsyn med elever i friminuttene

Trinnledelsen har ansvar for inspeksjonsplanene. I hovedsak skal disse settes opp i løpet av planleggingsdagene og være klare til skolestart. Inspeksjonsplanene skal vise hvem som har vakt på hvilket klokkeslett og i hvilket område. Planene skal henge på lærerværelsene i Borgen og Urbygningen. De som har inspeksjon, skal:

- Ha ansvaret for hvert sitt område slik at alle deler av skolegården dekkes.
- Ha ansvar for alle elever i sitt område og involvere seg umiddelbart ved brudd på skolereglene eller om man oppdager elever som ikke har det bra.
- Ved mistanke om brudd på [§ 12-4](#) i opplæringsloven skal trinnleder varsles. Bruk meldeskjema (dokument: «[Nr. 1. Meld fra](#)») og send dokumentet til elevens trinnleder som er ansvarlig for å melde fra til sosiallærer og daglig leder.
- Være tilgjengelig for trivselslederne (elever), dersom trivselslederne gjennom sitt virke får mistanke om at elever ikke har det bra eller er vitne til situasjoner som bør tas videre med en voksen.
- Gå med refleksvest slik at de er synlige i skolegården.

Mobilfri skole

Vi har bestemt at skolelokalene skal være mobilfri sone av to årsaker:

- Pedagogisk: Vi ønsker ikke den forstyrrelsen tilgang på mobiltelefon gir i timene. Vi vil at elevene skal være tilstedeværende i timene – dette er en forutsetning for vår pedagogiske praksis og idé.

- Psykososialt: Vi ønsker at elevene våre skal være fritatt mobilbruk på skolen, på denne måten slippe tilgangen til sosiale medier, på godt og vondt. Vi vet at slike kanaler kan være arena for mobbing.

Vi ønsker også at elevene deltar mer i sosial aktivitet på skolen i friminuttene og i SFO-tiden. De ensomme elevene er lettere å oppdage fordi de ikke kan «gjemme» seg bak mobilen i friminuttene, vi ønsker at alle våre elever skal føle seg trygge i skolehverdagen.

Vår praksis er at elevene deponerer avslåtte telefoner til lærerens oppsyn i timene og henter dem tilbake etter skoleslutt. Dette er en praktisk løsning for elever som ikke ønsker å legge telefonen igjen hjemme.

Mobilfri skole er en del av skolereglene som ble vedtatt i skolens styre 20.08.2025. Ordningen er hørt i lærerkollegiet, elevrådet og i RSV.

Vi oppfordrer foresatte til å støtte vår praksis for et godt læringsmiljø for alle elevene ved skolen. Ansatte kan bruke mobiltelefon i nødvendige jobbsammenhenger.

Trivselsprogrammet

Skolen følger Trivselsprogrammet, som er et skandinavisk program for aktivitet og inkludering i barne- og ungdomsskolen. Her legger mobbefrie trivselsledere (elever) fra 4. - 7. trinn til rette for økt aktivitet i storefriminuttene mandag til torsdag.

Trivselsprogrammets mål er å:

- Gi økt trivsel.
- Gi økt og mer variert aktivitet i friminuttene.
- Gi økt og mer variert aktivitet i undervisningen.
- Bygge vennskap.
- Forebygge konflikter og mobbing.
- Gi inkluderende, vennlige og respektfulle elever.

Målet er at Trivselsprogrammet, sammen med skolens andre forebyggende tiltak, skal kunne bidra til å redusere mobbing. Ansvar for oppfølging av programmet ligger hos trivselslederansvarlig. Sammen med ledelsen skal trivselslederansvarlig evaluere årets trivselsprogram/trivselsledergruppe.

Elevundersøkelse

Udirs obligatoriske elevundersøkelsen gjennomføres årlig på 7. og 10. trinn. Analysen av denne undersøkelsen gjøres av trinnleder og daglig leder, og det utarbeides en aktivitetsplan med tiltak til forbedring der det er behov. Ansvar for organisering og gjennomføring av elevundersøkelsen ligger hos skolens trinnledere, og oppfølging sikres gjennom trinnleders årshjul, som fungerer som en sjekkliste.

Daglig leder har det overordnede ansvar for å legge til rette og følge opp elevundersøkelsen, se [Årshjul – daglig leder](#).

Trivselsundersøkelse

Skolen har utarbeidet en egen intern trivselsundersøkelse som går direkte på hvordan elevene våre trives på skolen og i klassen sin. Trivselsundersøkelsen skal hvert år gjennomføres i løpet av november, ved klasselærer i samarbeid med trinnleder.

Undersøkelsen skal gjennomføres på alle trinn ved skolen, ved samtale med elevene i 1. og 2. klasse, ved spørreskjema for 3. - 10. klasse. Trinnledere og daglig leder evaluerer og følger opp resultatene fra undersøkelsen. Lærerkollegiet, elevråd og RSV samtaler om resultatene i sine organer og kommer med forslag til tiltak der det er behov.

Ansvar for gjennomføring av undersøkelsen ligger hos trinnleder. Sammen med daglig leder skal trinnlederne følge opp undersøkelsene og tiltak som igangsettes.

Daglig leder har ansvar for å påse at funn i undersøkelsen følges opp, samt innlemme dette i det systematiske skolemiljøarbeidet.

Det er lagt til et dokumentasjonskrav for gjennomført trivselsundersøkelse, som ivaretas av [Årshjul - klassemappe](#), denne legges i klassemappene.

Oppfølging av elev- og trivselsundersøkelsene

Gjennomføring av generelle forebyggende tiltak basert på kjennskapen til hvordan elevene opplever det psykososiale miljøet ved skolen. Begge undersøkelsene skal til drøfting i:

- Lærerkollegiet – resultatet skolen sett under ett. Kjenner alle seg igjen?
- Elevrådet – resultatet skolen sett under ett. Kjenner alle seg igjen?
- I RSV – resultatet skolen sett under ett.

Forslag tiltak

Hver gruppe/organ oppfordres til å forestå, på bakgrunn av analysen, ett til tre forbedringsområder, basert på kunnskapen om hvilke faktorer som er grunnleggende for å utvikle og vedlikeholde et godt skolemiljø. Tilbakemeldinger gis til daglig leder/trinnleder som analyserer undersøkelsen.

Samlede forslag til forbedringsområder blir sendt til elevråd, RSV og kollegiet til orientering. Fra elevrådet tar den enkelte elevrådsrepresentant saken med til sine respektive klasser for samtale om dette i klassens time. Klasselærer skal sørge for at dette er tema i klassens time.

Beslutning

På bakgrunn av forslag som er kommet frem, lager kollegiet i delte trinnmøter en tiltaksplan for gjennomføring av eventuelle tiltak. De blir enige om konkrete tiltak for å forbedre kvaliteten på de valgte områdene, plan for når de skal gjennomføres, hvilken måte de skal evalueres på, samt hvem som har ansvaret.

Evaluerer tiltak

Når undersøkelsen blir gjennomført på nytt, skal det være fokus på om det er forbedring på de valgte områdene.

Klassens time/utdanningsvalg

Klassens time skal være et bidrag til å skape et godt læringsmiljø i klassen og på skolen. Den skal være et forum der elevdemokrati styrkes og ivaretas og bidra til et tettere samarbeid mellom elevrådsrepresentanter og klasselærer. Elevrådsrepresentantene får på denne måten mulighet til å snakke med klassen de representerer og informere dem om saker som elevrådet jobber med. Samtidig kan de ta saker med tilbake fra sine respektive klasser og jobbe sammen med ledelsen om å styrke læringsmiljøet på skolen, basert på faktisk kunnskap fra klassene/elevne.

Gjennom klassens time kan alle elever i klassen blir engasjert i sitt klassemiljø. Hva er krenkende ord og handlinger? Hva er mobbing? Hvilke forventinger har vi til hverandre? Hvordan skal vi ha det sammen? Hva ønsker vår klasse at elevrådet jobber med og tar med til skolens ledelse? Et eksempel kan være å be elevene om å skrive ned noen punkter som de tenker kan være med å styrke klassemiljøet.

Klasselærer skal legge til rette for klassens time, hvor blant annet de psykososiale forholdene i klassen skal snakkes om, rapportere iht. rutiner til trinnleder når dette er gjennomført og ev. rapportere om forhold som skal forbedres.

Oppfølging sikres gjennom sjekkliste for klasselærer. Kvalitetskontroll gjøres ved signering [Årshjul - klassemappe](#) som lagres i klassemappe i arkivet.

Elevsamtaler

I småklassene er det nødvendig å ha tid til å snakke om ting når de skjer, da kan man ikke vente til en egen uketime. Med klasselærer som har de fleste av fagene lar det seg som regel gjøre å ta kortere samtaler når det behøves. I de eldre klassene er det alltid mulighet for å kontakte klasselærer eller faglærer for å samtale ved behov. I noen tilfeller vil det være lærer som tar initiativet til samtalen.

Klasselærer gjennomfører faste elevsamtaler to ganger i året i forkant av foreldresamtalene for å få kjennskap til hvordan den enkelte elev opplever sin skolehverdag. Det er laget mal for elevsamtaler tilpasset trinnene med fokus på det skolefaglige og klasse- og læringsmiljø. Klasselærer tar med egne punkter i samtalen i tillegg, som er gjeldende for situasjonen i klassen/for den enkelte elev. Det er plikt til å ta forhold som skal forbedres skriftlig videre til trinnledelsen.

Det er dokumentasjonskrav til elevmappen og dokumentasjonskrav for gjennomført elevsamtale, som ivaretas i [Årshjul - klassemappe](#), som legges i klassemappe i arkivet.

Foreldresamtaler

Foreldresamtalene er viktige bidrag i samarbeidet mellom skole og hjem. Klasselærer skal legge til rette for foreldresamtaler to ganger per år med barnets foresatte, flere ved behov. Samtalene fokuserer på hvordan den enkelte elev har det, og hvordan eleven utvikler seg i forhold til faglig nivå. Samtalene skal bidra til videre utvikling. Fra 8. klasse kan eleven også være med på foreldresamtalene. Det er plikt for klasselærer å ta forhold som skal forbedres videre til trinnledelsen.

Foreldresamtalene har en mal for hva som skal tas opp, men det er opp til den enkelte klasselærer å i tillegg ta med viktige punkter gjeldende for sin klasse/sine elever.

Det er dokumentasjonskrav til elevmappen, samt dokumentasjonskrav for gjennomført foreldresamtale, som ivaretas i [Årshjul - klassemappe](#), som legges i klassemappe i arkivet. Skolen skal holde kontakt med hjemmet gjennom hele skoleåret.

Foreldremøter

Foreldremøtene har som mål å virke sammensveisede og utviklende. Det skal legges til rette for fire møter i året, flere ved behov. Klasselærer og klasserepresentanter planlegger foreldremøtet i fellesskap. Temaene som bør behandles er aktuelle pedagogiske tema, beskrivelse av klassens faglige og sosiale liv, dialog om det som ellers lever i klasse/skole-fellesskapet, dialog om hva foreldrene kan bidra med som kan fremme klassemiljøet. Informasjonen om skolen må tilpasses foreldregruppen. Foreldrene til elever på 1. årstrinn og 8. årstrinn vil ha behov for mer grunnleggende informasjon om skolen enn foreldre til elever som har gått på skolen i flere år.

Det er dokumentasjonskrav for gjennomført foreldremøte, som ivaretas i [Årshjul - klassemappe](#), som legges i klassemappe i arkivet.

Lærermøter

Skolen drives av et kollegium der alle er ansvarlige for helheten. Det legges stor vekt på lærernes frie initiativ og utforming av egen undervisning, men skolens kvalitet skal sikres, og de faste møtene er et godt sted å implementere det daglige livet og de overordnede systemer og rutiner. Hver torsdag avholdes lærermøte der alle pedagoger deltar. Dette møtet er delt i fellesmøter og møter for hhv. barnetrinn og ungdomstrinn. Her foregår fordypningsarbeid i skolens pedagogikk, både teoretisk og kunstnerisk. I løpet av skoleåret gjennomføres det jevnlig klasse- og faggjennomgåelser, der man bestreber at lærere fra alle klassetrinn forteller om sin klasse og sitt fag. Gjennom felles studier og samtaler på lærermøtene sikres felles innsikt og videreutvikling av pedagogikken.

Elevrådsarbeid

Formål

Det er lovfestet i Lov om private skolar (privatskolelova) [§ 5A-5](#) Organiseringa av skoledemokratiet, at alle skoler skal ha et elevråd. Dette for å sikre elevenes medvirkning i skolehverdagen. Sammen med skolens ledelse skal elevene arbeide for å fremme og ivareta fellesinteresser og arbeide for å skape et godt lærings- og skolemiljø på Rudolf Steinerskolen i Oslo.

Organisering av elevrådet ved Rudolf Steinerskolen i Oslo

Skolen har ett elevråd, delt i to møter, ett for 5. - 7. trinn og ett for 8. - 10. trinn. Skolen skal sørge for at elevene gjennomfører valg av elevrådsrepresentanter og legge til rette for at elevrådsdeltakerne får nødvendig opplæring og veiledning.

1. Alle elever i klassen kan velges. Det skal legges til rette slik at alle får mulighet til å være elevrådsrepresentant og vararepresentant i løpet av skoleløpet.
2. Elevrådet for Barnetrinnet fra 5. - 7. klasse består av to elevrådsrepresentanter og en vararepresentant fra hver klasse. Elevrådsrepresentanter og vararepresentant velges av klassen i begynnelsen av skoleåret, helst i løpet av de to første ukene. Representanter

- for elevrådet på Barnetrinnet besøker 2. - 4. klasse to ganger i løpet av skoleåret for å høre hvordan de har det, og om det er noe elevrådet skal gjøre for de yngste elevene.
3. Elevrådet for ungdomstrinnet fra 8. - 10. klasse består av to elevrådsrepresentanter og to vararepresentanter fra hver klasse. Elevrådsrepresentanter og vararepresentanter velges av klassen i begynnelsen av skoleåret, helst i løpet av de tre første ukene. Elevrådsleder i 8. - 10. klasse er representant til skolens styre, med møte- og uttalerett. Elevrådsleder møter også to ganger i året på barnetrinnets elevrådsmøte, oftere ved behov. Her informeres det om saker tatt opp på styremøter som har interesse/betydning for barnetrinnet ved skolen. Likeledes tar elevrådsleder 8. - 10. klasse med seg saker tilbake til styret fra barnetrinnet.
 4. På ett av de første møtene på høsten velger elevrådet en leder og en nestleder. Hvilke andre verv som velges er det opptil elevrådet å bestemme. De nyvalgte bør også presenteres for skolens elever slik at elevene vet hvem som sitter i elevrådet. Det kan være avgjørende for at de også skal komme med saker til elevrådet. Man må også informere ledelsen om hvem som sitter i elevrådsstyret og hvem som skal være representant med møte- og uttalerett i skolens styre.
 5. Elevrådene ledes av lærerkollegiets representanter i samarbeid med elevrådets leder. Elevrådet fremlegger ønske om hvilken lærer de ønsker som lærerkollegiets representant i elevrådet, og skolens kollegium velger hvem det blir for inneværende skoleår.
 6. Lærerkollegiets representanter sikrer gjensidig informasjonsflyt mellom elevråd, lærerkollegiet, RSV og styret og er elevrådets veileder.

Skolen har utarbeidet et eget skriv til elevrådet («Elevrådsinformasjon») for å sørge for å gi dem nødvendig opplæring i elevrådsarbeid. Se også link: [elevorganisasjonen](#), for mer veiledning.

Ressursteam

Skolen har to ressursteam – ett for barnetrinnet og ett for ungdomstrinnet. Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT, har jevnlig møter med hele eller deler av disse. Ressursteamene består av skolens spesialpedagogiske leder, sosiallærere, støttelærere, trinnledere, helsesykepleier og i enkelte saker daglig leder. Lærere inviteres og kan selv invitere seg til ressursteammøtene hvor bekymring for elevers faglige, sosiale og personlige utvikling behandles. Her tas enkeltelevers behov opp, og det vurderes og igangsettes tiltak for å støtte elevens videre utvikling både faglig og psykososialt.

Sosiallærer

Sosiallærerne/pedagogene har et spesielt ansvar for å ivareta elevene i henhold til Opplæringsloven [kapittel 12](#) og opplæringsloven [§ 16-1](#) og [§ 16-2](#).

De jobber med å skape gode og tillitsfulle relasjoner med skolens elever gjennom tilstedeværelse i friminutt og gjennom forebyggende sosialt arbeid i klassene. De bistår lærere i samtaler med elev og/eller foresatte, bistår i konflikter mellom elever og legger til rette for samtalegrupper satt sammen etter behov og ønsker.

Sosiallærerne samarbeider med skolens ressursteam og de nødvendige samarbeidsenheter som helsesykepleier, barnevern, politi etc., og har hyppige samarbeidsmøter med både eleven og alle som står rundt, slik at det blir sammenheng i tiltakene.

Helsetjenesten –helsesykepleier

Skolehelsetjenesten driver helsefremmende og forebyggende arbeid. Målet for skolehelsetjenesten er å fremme skoleelevens fysiske og psykiske helse.

Helsesykepleier har helsesamtale med alle elever på 8. trinn for å fremme livsmestring og bidra til å fremme sunne helsevalg. Hun har også i individuelle samtaler/støttesamtaler med ungdom, samt gruppesamtaler og foreldresamtaler ved behov. Helsesykepleier har undervisning i aktuelle temaer i gruppe/klasse og deltar på noen av skolens tverrfaglige møter. Helsesykepleier har «Åpen dør» for ungdommene og besvarer og følger opp spørsmål om psykiske og fysiske plager, trivsel og relasjoner, identitet, etc. Helsesykepleier har taushetsplikt. Helsesykepleier gjennomfører rutinemessig vekt og høydemåling og vaksinerer i henhold til barnevaksinasjonsprogrammet.

Forebyggende avsnitt i politiet

Skolen har egen politikontakt, og mulighet til å konferere med forebyggende avsnitt i vanskelige situasjoner.

Skolens politikontakt kommer til skolen med 2-4 ganger i året for å orienteres om situasjonen på skolen. Innimellom kommer politikontakten på besøk.

Skole-hjem-samarbeid

Skolen har et åpent og aktivt samarbeid med foresatte som gruppe. Det betyr at foresatte ved Rudolf Steinerskolen i Oslo skal oppleve at de, sammen med skolens ansatte, danner en helhet rundt barna. Gjennom RSV har de en aktiv rolle og innflytelse på aktiviteter ved skolen de har valgt for sine barn.

I dialog med de foresatte skal skolen avklare ansvar, krav og forventninger i begge retninger for å oppnå godt samarbeid, bedre samhold og større opplevelse av sammenheng for elevene.

Foresatte skal møte en tydelig og aktivitetskompetent ledelse, samt retningslinjer og klare rutiner for saksgang og videre behandling av eventuelle klager.

Tiltak skolen iverksetter for at det i samarbeid med hjemmet kan utvikles et godt læringsmiljø for elevene:

- Foreldresamtalene har et eget punkt der det skal snakkes om elevens trivsel.
- På høstens første foreldremøte gjennomgås skolereglene og «Plan for et trygt og godt skolemiljø».
- På foreldremøtene gjennom året tas opp klassens psykososiale miljø.
- Foreldregruppen er representert i skolens styre.
- Alle foreldre med barn på Rudolf Steinerskolen i Oslo er med i RSV.
- RSV har hånd om en rekke årlige begivenheter (som Ute- og Inne-dugnad, Høstmarked, Julemarked, 17. mai-arrangement, m.m.).
- Daglig leder og/eller trinnledere deltar på møtene i RSV og refererer fra skolens arbeid.
- «Årshjul for skole-hjem-samarbeid» oppsummerer aktuelle punkter for foreldre og lærere (se vedlegg i denne planen).

Skolen er svært avhengig av foreldrenes engasjement og innsats på en rekke områder. Skole-hjem-samarbeidet må bygge på gode rutiner som alle kan respektere. Det er viktig at vi snakker

med hverandre, ikke om hverandre, og ved konflikter skal vi bruke de prosedyrer vi har på skolen.

Skole - elev

Vi vil være en inspirerende, inkluderende og modig skole, hvor engasjerte lærere arbeider for at elevene skal utvikle lyst til å lære, frihet i tenkning og mot til å skape.

Vi er her for elevenes skyld, og i samarbeid med elever og foresatte setter vi høye mål for vårt arbeid. Alle våre elever skal ha reelle muligheter til å bidra og ta ansvar i sin egen utviklings- og læringsprosess. Alle elever skal ha gode og læringsrike fellesopplevelser også på andre læringsarenaer som klasser og trinn. Vi tilstreber at alle elevene skal oppleve kontinuerlig mestring i sitt arbeid, og ha gode relasjoner til voksne og medelever i skolesamfunnet. Alle skal oppleve en skole fri for mobbing, vold og rasisme. Skolen skal være et trygt sted både å være og lære!

Elever ved Rudolf Steinerskolen i Oslo skal, gjennom vår pedagogikk og egen deltakelse og innsats, opparbeide solide basiskunnskaper, få kjennskap til egne evner og talent, og utvikle sin sosiale kompetanse og trygghet. Skolegangen skal fremme deres vilje til videre utvikling til glede og nytte for dem selv og verden.

Sammenheng og samarbeid mellom skole og SFO

SFO skal være en del av skolens helhetlige læringsmiljø. Det skal legges til rette for et godt samarbeid og god informasjonsflyt mellom ledelsen ved skolen og personalet på SFO, så vel som mellom personalet i skolen og personalet på SFO. Ansatte på SFO har møte ukentlig. Vanlig dagsorden på møtet er: Kommende uke, hvordan ser den ut? Var det noe på lærermøtet som det er viktig at SFO vet om? Pedagogisk samtale.

SFO for 1. klasse holder til i samme lokaler som 1. klasse, på Barnebråten i Arnebråtveien 112, med egne ansvarspersoner som elevene kjenner fra skoletiden. Dette bidrar til at den enkelte elev skal kunne utfolde seg i trygge omgivelser og med kjente voksenpersoner. Slik sikres at elevene får forutsigbare rammer som er like i SFO-tiden som resten av dagen.

SFO for 2., 3. og 4. klasse (enkelte 5. klassinger) har hver sin avdeling med egne ansvarspersoner og lokaler. Gruppene holder til i underetasjen i skolens småskolebygg «Borgen». Denne samlokaliseringen på skolens område bidrar til nærhet, trygghet og gode samarbeidsforutsetninger for alle ansatte, både ved skolen og på SFO. Flere av personalet på SFO er også involvert i undervisning i skoletiden.

Bedre ressursutnyttelse og økt fleksibilitet

Kvalifisert personale med deltidsstillinger på SFO kan få tilbud om arbeide som assistenter/lærere i skolen ved behov. Muligheten for økte stillingsbrøker for SFO-ansatte, er et viktig virkemiddel som kan bidra til å rekruttere, beholde og utvikle gode medarbeidere. Dette gir erfaringsmessig mer stabil arbeidskraft og mer motiverte og kompetente SFO-ansatte og bidrar til at elevene opplever de samme rammene på SFO som i skoletiden.

Skolereglene ved Rudolf Steinerskolen i Oslo er felles for både skole og SFO. Dermed møter elevene de samme menneskene, skolereglene og konsekvensene på alle arenaer. Skolen har erfart at dette styrker tryggheten og forutsigbarheten for elevene og for deres foresatte.

RSV – Rudolf Steinerskolens Venner

Alle foreldre og foresatte med barn på Rudolf Steinerskolen i Oslo, samt skolens lærerkollegium er medlemmer av RSV (Rudolf Steinerskolens Venner). RSV fungerer som et samlingspunkt, en informasjonsformidler, en høringsinstans og en pådriver for saker som angår skolens ve og vel på bred basis. Den første mandagen i hver måned avholdes RSV-møter. RSV er organisert med et arbeidsutvalg og et styre. Arbeidsutvalget (AU) er sammensatt av valgte klasserepresentanter fra alle klasser. Daglig leder og trinnleder møter på RSV-møtene. Skolens medarbeidere møter etter behov eller etter eget ønske.

Skolemiljøutvalg

To ganger i året, høst og vår, skal det gjennomføres Skolemiljøutvalgsmøter ved at RSV inviterer elevrådet til to av sine faste møter og diskuterer saker som har betydning for skolemiljøet.

Kulturkalender – årshjul for aktiviteter utenom timeplan

Markering av årstidsfester, høytider og andre begivenheter er en ryggstøyle i skolens sosiale liv året igjennom. I salen i Borgen samles ofte elever og lærere til månedsfester, konserter, skuespill, etc. Også vestibylen, eurytmisaler, klasserom og uterom tas i bruk til opptredener.

Skolen har elever fra 1. klasse i barneskolen til 10. klasse, og på skolens årstidsfester og andre arrangementer kommer dette til uttrykk i et stort mangfold. De fleste klassetrinnene har i tillegg til sine gjøremål ellers en fast oppgave som hører til klassetrinnet: 3. klasse synger til advent-spiralen, 4. klasse fremfører Paradis- eller Helligtrekongersspillet, 5. klasse forbereder og gjennomfører lanternefesten, 6. klasse har Luciaopptreden, osv.

NÅR	HVA	HVEM	ANSVARLIG
August	Første skoledag	Elevene i 1. klasse ønskes velkommen på Barnebråten. I skolens aula ønskes elevene i 2. klasse velkommen av sine lærere og overrekkes en blomsterhilsen av elevene i 10. klasse.	Ledergruppen
	7. klasse leirskole	Elevene drar en uke til Soleggen, steinerskolens leirskolested i Lom.	Trinnleder 5.-7.trinn
	Aktivitetsdag for ungdomstrinnet	Elevene har en felles aktivitetsdag på tvers av klassene (8. – 10. trinn).	Kroppsøvingslærere
September	Høstmarked	Høstmarkedet engasjerer både foreldre, elever og lærere, og er et sosialt samlingspunkt for alle som er knyttet til skolen. Markedet gjennomføres en lørdag i september. Det er markedsboder på skoleplassen med egenproduserte varer, og kulturelle innslag	RSV (rep. fra skolen Wayne)

		med kor, korps, orkestre og annet. Organiseres av RSV v/ Høstmarkedskomiteen.	
	Høstsuppe på Barnebråten	Foreldrene på Barnebråten inviteres til Høstsuppe.	Trinnleder & lærere
	St. Mikael	Mikaelsfest feires på Barnebråten.	Trinnleder & lærere
	St. Mikael	Mikaelsfesten feires på «storskolen» som oftest siste skoledag før høstferien.	Trinnledere & kunstnerisk ansvarlig lærer
Oktober	Internasjonal uke og OD	Internasjonal uke og Operasjon Dagsverk forberedes og gjennomføres av elevene på ungdomstrinnet i samarbeid med kontaktlærer på skolen.	Lærerrep i elevrådet & klasselærere
	Utedugnad på Barnebråten	Foreldre og medarbeidere på Barnebråten samles til utedugnad en ettermiddag i oktober.	Lærere
November	Lyktefest på Barnebråten	Foreldrene på Barnebråten inviteres til lyktefest for å feire St. Martins dag (11. november).	Trinnleder 1.-4. & lærere
	Lanternefest	Lanternefesten på skolen feires i november, til minne om St. Martin. Elevene i 5. klasse har laget lanterner og øvet inn geometriske former til musikk. Fremføring for foreldre, lærere og elever i salen dag og kveld.	Trinnleder 5.-7., lærere & kunstnerisk ansvarlig
	9. klasse skuespill	En klasse på 9. trinn har en femukers hovedfagsperiode med innøving av et skuespill som fremføres i salen for elever og foreldre.	Regilærer & trinnleder
	Julemarked	Siste helgen i november er det julemarked. Julemarkedet engasjerer både foreldre, elever og lærere, og er et sosialt samlingspunkt for alle som er knyttet til skolen. Markedet organiseres av RSV v/ Julemarkedskomiteen og forberedes gjennom hele høsten. Foreldre, elever og lærere møtes i f.eks. smie, sløydsl, til kransebinding, etc. På markedet er det et omfattende kulturelt program med konserter. Her er også god mat og salg av egenproduserte varer.	RSV & rep fra skolen Wayne

Desember	Advents- stund for 8. – 10. klasse	Adventsstund i kantinen hver mandag i adventstiden med bl.a. innøving av julesanger.	Klasselærer, korlærer
	Jule- konserter	Strykeorkester, Gjallarhorn og Jentekor har julekonsert(er).	Musikkforeningene
	Advents- spiral	Adventspiralen markerer innledningen til adventstiden. Elevene i 1. klasse har adventsspiral på Barnebråten, og elevene i 2. klasse har adventsspiral på «storskolen». Elevene i 3. klasse synger til.	Trinnleder & klasselærere
	Lucia	Lucia feires ved at elevene i 6. klasse går i Luciatog om morgenen 13. desember til alle klasser med sang og lussekatter.	Trinnleder & klasselærer
	Julespill	Elevene i 1. klasse på Barnebråten øver inn et julespill, og foreldre inviteres til fremføring.	Klasselærere
	Paradisspill et	Elever i 4. klasse øver inn Paradisspillet og fremfører det for foreldre, lærere og medelever i adventstiden.	Klasselærer & kunstnerisk ansvarlig
	Kristi fødselsspill et og Hyrdespillet	De tradisjonsrike julespillene fra Middelalderen Kristi fødselsspillet og Hyrdespillet øves inn av lærere og/eller elever og fremføres for elevene før jul.	Lærere & læremøteleder
	Siste skoledag før jul	Siste skoledag før jul er det høytidelig juleavslutning i salen. Julelunsj for gjester, pensjonister og medarbeidere.	Ledelse & admin. & kantineansvarlig
Januar	Nissefest	Elevene i 1. klasse på Barnebråten øver inn et julespill, og foreldre inviteres til fremføring.	Lærerne
	Helligtre- kongersfest på Barnebråten	Helligtrekongersfest for 1. klasse på Barnebråten.	Lærerne
	Helligtre- kongersspill	Helligtrekongersspillet fremføres av 4. klasse i januar.	Klasselærer & kunstnerisk ansvarlig
	Draum- kvedet	Draumkvedet øves inn og fremføres i januar av elevene i 7. klasse.	Trinnleder & kunstnerisk ansvarlig

Februar	Cirkus Violetta	Cirkus Violetta er skolens karnevalsfeiring de siste to dagene før vinterferien. Små og store opptrer med varierte sirkusnumre.	Prosjektgruppe
	Lille Cirkus Violetta / karneval	Lille Cirkus Violetta på Barnebråten i skoletiden, før vinterferien.	Lærerene
Februar/ mars	Skidag for ungdomstrinnet	Felles skidag for elevene på ungdomstrinnet. Det arrangeres langrenns turer, elever på 10. trinn kan dra til Tryvann alpinanlegg.	Kroppsøvlingslærere
Mars	8. klasse leirskole	Elevene drar en uke til Soleggen, steinerskolens leirskolested i Lom.	Trinneleder
Mars/april	9. klasse skuespill	En klasse på 9. trinn har en femukers hovedfagsperiode med innøving av et skuespill som fremføres i salen for elever og foreldre.	Regilærer & trinnleder
	Påske-avslutning	Høytidelig påskeavslutning i salen.	Trinnmøtene
	Påskeegg-maling	Påskeegg-maling for ungdomstrinnet i kantinen i friminuttene i tiden før påske.	Klasselærere
April	Utedugnad på skolen og på Barnebråten	Utedugnad arrangeres av utedugnadsansvarlig i RSV i samarbeid med utedugnadsansvarlige fra skolen. Skolens uteområde blir raket, ryddet, spylt og feiet. Annet vedlikeholdsarbeid utføres også. Matservering.	RSV, rep fra skolen Wayne & Ane
Mai	Vårfest for elevene i 10. klasse	Lærerkollegiet inviterer elevene i 10. klasse til festmiddag og dans.	Trinnleder, kantineansvarlig, elevråd og lærere
	17. mai	Elevene fra og med 3. klasse går i barnetoget i Oslo – med Gjallarhorn i spissen. På ettermiddagen er det 17. maiarrangement på skolen med festtale, servering og leker. Foreldre i 2. klasse har oppgaven med å arrangere leker for barna. Korps og orkester bytter på å selge kaker, pølser og is.	Trinnleder 1.-4.trinn & admin.
	OL for 6. klassinger	OL for 6. klassinger arrangeres på Frogner stadion i juni. Foreldre i 6. klasse i samarbeid med gymlærere og klassenes øvrige lærere står som arrangører når 6. klassinger fra steinerskoler i østlandsområdet inviteres til sportslig fellesskap og vennskapelig kappestrid	Trinnleder 5.-7.trinn inkl prosjektgruppe & admin.

		etter de gamle olympiske idealer.	
Juni	Pinsefest	Pinsefest på Barnebråten.	Lærere
	Innedugnad på «storskolen»	Innedugnaden gjennomføres en lørdag i juni, ca. 1 uke før skoleslutt. Skolen blir vasket fra gulv til tak. Dugnaden organiseres av innedugnadsansvarlig fra RSV i samarbeid med dugnadsrepresentanter fra skolen. 6.	RSV, rep. fra skolen Wayne & Ane
	Innedugnad på Barnebråten	Innedugnaden gjennomføres en torsdag ettermiddag i juni.	Trinnleder & lærere
	Innskriving og piknik for kommende 1. klasse	Barnebråten.	Trinnledere, lærere & admin.
	Sommer-avslutninger	De siste ukene før sommerferien er det sommeravslutning i hver klasse for foreldrene.	Klasselærere
	Trommer 9.klasse	Hovedfagsperiode med musikk og trommer. Avsluttes med en forestilling i salen for foreldre og elevene ved skolen.	Trinnleder & Musikk lærer
	10. klasse korkonsert	Konsert med 10. klassekoret. Foreldre inviteres.	Korlærer
	Sommeravslutning siste skoledag	Siste skoledag før sommerferien er det høytidelig overrekkelse av vitnemål til elevene i 10. klasse, og de ønskes lykke til videre av skolens yngste, elevene fra 2. klasse.	Ledergruppen

Månedsfester

Én gang hver måned er det månedsfest i skolens aula. Her viser klassene for hverandre noe fra undervisningen: sang, resitasjon, fløytespill, eurytmi, folkedans, kjemiforsøk, leker, o.a.

Skolehagen på Voksenenga

Alle klassene drar til skolehagen et par ganger i løpet av hvert semester.

Kantine

Det er kantine i Urbygningen for elever på ungdomstrinnet (8. – 10. klasse). I kantinen markeres høytidene på forskjellig vis.

Den kulturelle skolesekken

Fra Den kulturelle skolesekken får skolens elever enkelte forestillinger/konserter i løpet av skoleåret. De fleste arrangementene vil være på skolen i skoletiden.

Ekskursjoner og klasseturer

I forbindelse med undervisningen drar klassene på turer og ekskursjoner til f.eks. sølvgruvene i Kongsberg.

Fredagssang

Enkelte fredager møtes småklassene til fellessang i vestibylen.

Småklassespill

Småklassene øver inn små spill i forbindelse med forskjellige perioder og i forbindelse med språkundervisningen.

Fredagsposten

Skolen sender ut Fredagsposten hver uke til alle foresatte.

Sjakkklubben Steiners hester

Sjakkklubb for skolens elever. En av skolens lærere er arrangører.

Kor og orkestre

Korpset Gjallarhorn, Steinerskolens jentekor og Strykeorkesteret har ukentlige øvelser på skolen etter skoletid. Kor- og orkestre er frittstående og har styrerepresentanter fra foreldre ved skolen. Kor og orkestre opptrer på skolens avslutninger og på markedene, og holder konserter holdes til jul og sommeren. Kor, korps og orkester reiser jevnlig på turer til inn- og utland.

Foreldremøter og informasjonsmøter

Det avholdes jevnlig foreldremøter i alle klasser. To ganger i løpet av skoleåret holdes informasjonsmøter for kommende 1. klasse (ett i forbindelse med høstmarkedet og ett i mars på Barnebråten).

Kulturkalenderen gjennomgås hvert år for kommende skoleår. Den skal til orientering i lærerkollegiet, i elevrådet og i RSV. Eventuelle forslag til endringer sendes tilbake til daglig leder, og ny plan legges i samarbeid mellom ansvarlig i administrasjonen, ledelsen og trivselsleder (lærer).

Ved mistanke om mobbing

Skolens aktivitetsplikt

Alle elever har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. For det psykososiale skolemiljøet er det elevens egen opplevelse som er avgjørende. For å sikre elevene denne retten, har skolen og alle ansatte på skolen en [aktivitetsplikt](#) etter opplæringsloven [§ 12-4](#). Formålet med denne aktivitetsplikten er å sikre at skolen handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen.

Alle som arbeider på skolen har plikt til å **følge med, gripe inn og varsle** hvis de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke får oppfylt retten til et trygt og godt skolemiljø. Skolen har plikt

til å **undersøke** og **sette inn egnede tiltak** som sørger for at eleven får et trygt og godt skolemiljø.

Aktivitetsplan [§ 12-4](#): Skolen har et todelt dokumentasjonskrav. Det stilles både krav om at skolen lager en skriftlig plan (aktivitetsplan) når det settes inn tiltak i en enkeltsak, og at skolen dokumenterer mer overordnet hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten. Kravene til dokumentasjon gjør at skolen senere kan vise til hva som er gjort, og dette bidrar til en faglig forsvarlig og hensiktsmessig praksis. Skolen skal altså ikke fatte enkeltvedtak i saker som dette, men handle i henhold til aktivitetsplikten.

Skolen har utarbeidet rutiner for situasjoner der man hører om eller har mistanke om at elever ikke har det trygt og godt på skolen. Daglig leder har det overordnede ansvar for at det blir laget en aktivitetsplan og satt inn tiltak for eleven. Aktivitetsplanen skal beskrive:

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse.
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt.
- c) Når tiltakene skal gjennomføres.
- d) Hvem er ansvarlig for gjennomføringen av tiltakene?
- e) Når tiltakene skal evalueres?

Når en ansatt krenker en elev

Det er en skjerpet aktivitetsplikt i saker der ansatte krenker elever. Dersom en som arbeider på skolen får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider på skolen utsetter en elev for krenkelser som mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks varsle daglig leder. Daglig leder varsler skolens styre. Hvis det er en i ledelsen som står bak krenkelsen, skal skolens styre varsles direkte av den som fikk mistanke om eller kjennskap til krenkingen. Undersøkelse og tiltak settes i verk straks (oppl. [§ 12-5](#)).

Elevmedvirkning

Skolen skal sørge for elevenes medvirkning. Dette gjøres ved at involverte elever blir hørt, og at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i skolens arbeid.

Elever er en viktig kilde til informasjon, og det kan f.eks. være nyttig å involvere elevene for å finne ut om det er noen bestemte steder på skolen som de ansatte bør følge særlig med på, eller om det er bestemte elevmiljøer de ansatte bør være oppmerksomme på.

Skolen skal ta hensyn til elevens beste i alle vurderinger. Det er elevens egen subjektive oppfatning som avgjør om skolemiljøet er trygt og godt.

Retten til et trygt og godt skolemiljø skal ikke avgrenses av årsaken til hvordan elevene har det. Det som er avgjørende for skolens aktivitetsplikt, er hvordan eleven faktisk *opplever å ha det* mens han eller hun er på skolen, SFO eller leksehjelpen. At årsaken til elevens mistrivsel skyldes forhold utenom skoletiden eller utenfor skolens område, begrenser ikke skolens aktivitetsplikt så lenge elevens opplevelse av skolemiljøet påvirkes negativt av det.

- Dette er særlig aktuelt i forbindelse med digitale krenkelser. I slike tilfeller skjer krenkelsene typisk utenom skoletiden. Hvis de digitale krenkelsene fører til at eleven

opplever mistriivsel ved å være på skolen, utløser dette aktivitetsplikt for skolen selv om krenkelsene har skjedd utenom skoletiden og utenfor skolens område.

Dersom den ansatte er i tvil om en elev er utsatt for krenkende ord eller handlinger, er det viktig å huske at om eleven er krenket eller ikke, avhenger av elevens subjektive opplevelse. Dette kan innebære at ord og handlinger som i utgangspunktet ikke var ment å være krenkende, men som oppleves som krenkende av en elev, utløser aktivitetsplikten. Den ansatte skal da handle.

- Dette innebærer for eksempel at dersom en elev tar kontakt med en lærer og forteller at en medelev har kommet med utsagn som eleven opplevde som krenkende, så inntre lærerens aktivitetsplikt.
- Tilsvarende gjelder hvis en ansatt i et friminutt ser at en elev går alene og får mistanke om at denne eleven er sosialt isolert av de andre elevene.

Det er viktig at alle som arbeider på skolen har lav terskel for å bry seg med hva elevene driver med.

Håndhevningsordningen

Hvis en elev eller foreldre vil kontakte noen som kan vurdere om skolen har behandlet saken riktig eller burde gjøre mer, kan de melde fra til [Statsforvalteren](#) (håndhevningsordningen). Å melde fra til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus er aktuelt hvis saken allerede er tatt opp med daglig leder, og det er gått mer enn en uke siden den ble tatt opp, samt hvis elev eller foreldre ikke er fornøyd med hvordan skolen følger opp saken for at eleven skal få det trygt og godt. For at Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus skal behandle saken, må den først ha blitt tatt opp med skolen.

Om mobbing

Det er de voksnes ansvar at det settes en stopper for mobbing, og det er skolens ansvar at tiltak iverksettes. Eleven som opplever seg plaget eller mobbet, skal være trygg på at skolen tar saken på alvor. Mesteparten av mobbing foregår uten at voksne er til stede. Den kan være vanskelig å oppdage, og mange av elevene som blir mobbet, sier ikke i fra om det som foregår. Skolen har nulltoleranse for mobbing og gjennomfører en rekke aktiviteter for å avdekke mobbing, slik som trivselsundersøkelser, tilsyn i friminutt, direkte observasjon, elevsamtaler, klassens timer, regler for mobilbruk, m.m.

Mobbing kan forekomme både fysisk, verbalt og som en skjult mobbing. Den skjulte mobbingen kan være utestenging, blikk, baksnakking, rykter og meldinger på sosiale medier.

Foresatte er viktige aktører for å avdekke og være med på å stanse mobbing, foresatte bes være oppmerksomme og ta kontakt med skolen – i første omgang klasselærer, ved mistanke eller kjennskap til mobbing av eget barn eller om de får høre om mobbing av andres barn. Slik kan skole og hjem samarbeide om å følge opp og stoppe mobbing. For å avdekke mobbing, være oppmerksom når:

- Elev endrer adferd, ingen kontakt med klassekamerater, søvnproblemer, skolevegring, ødelagte klær når barnet kommer hjem.

- Elev er mye alene i friminuttene.
- Elev sjelden eller aldri blir med noen hjem.
- Elev stadig klager over magesmerter eller andre sykdomssymptomer.
- Det oppstår maktgrupper i klassen som «bestemmer» standarden i klassen, og som tar en form for ledelse.

Hva kan gjøres:

- Klassen kan ha en «elevpostkasse» i klasserommene hvor elever kan legge både underskrevne eller anonyme meldinger til læreren og klassen.
- Skolen skal gjennomføre spørreundersøkelser om elevenes psykososiale miljø i alle klasser.

Elevundersøkelsen (7. og 10. klasse), Trivselsundersøkelsen (alle elever) og Lærerundersøkelsen gjennomføres årlig. En foreldreundersøkelse planlegges. Spørreundersøkelsene skal være gjennomført senest i november. I de laveste klassene skal trivselsundersøkelsen gjennomføres i samtaleform.

- Resultatene skal brukes aktivt i arbeidet for å avdekke eventuelle brudd på oppl. [§ 12-4](#) og kartlegge miljøet på skolen.
- Skolen har gode inspeksjonsrutiner.
- Lærere og foreldre må bli gode til å skille mellom når det er vennskapelig tulling eller kranling, og når det er plaging av elevene som utgjør mobbing.

Skjema for å melde fra om mobbing

Det er laget et skjema der elever og foreldre kan melde fra til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus dersom en elev opplever å ikke ha det trygt og godt på skolen. Skjemaet finnes på deres [nettside](#). Før foreldre melder fra til Statsforvalteren, må de ha gitt beskjed til skolen om at eleven ikke har det bra på skolen.

Foreldre melder fra til skolen

Foreldre oppfordres til å melde fra til skolen umiddelbart dersom de får kjennskap til eller mistanke om at eget barn eller andre elever ved skolen er eller har vært utsatt for krenkende adferd eller ikke opplever å ha det trygt og godt på skolen. Skolen tar alle varslar på alvor og undersøker det som har skjedd. Slike henvendelser skal skolen v/daglig leder snarest mulig behandle, senest innen fem dager, og tiltak settes inn. Det er ønskelig i første omgang å løse disse på lavest mulig nivå. Ta kontakt med klasselærer, baseleder på SFO eller trinnleder.

Foreldre/foresatte skal informeres om hva som blir gjort. Skolen har rutiner for et godt skolemiljø og jobber for at alle elevene skal ha det bra. Skolen ønsker med sine rutiner å:

- Skape aksept og rom for at slike saker kan tas opp.
- Sikre en løsningsorientert dialog.
- Gi elever og ansatte trygghet og forutsigbarhet i slike saker.

- Finne gode løsninger som gir økt trivsel og trygghet og dermed bedre læringsmiljø.
- Bidra til å sikre lik behandling av klagesaker.

Skolen har plikt til å:

- Sette inn egnede tiltak for alle elever som opplever at skolemiljøet ikke er trygt og godt, uansett årsak.
- Følge opp tiltakene.
- Evaluere virkningen av tiltakene.
- Legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig.

Dette er også i samsvar med god pedagogisk praksis. At skolen følger denne plikten er viktig både for enkelteleven, men også for skolemiljøet som helhet. Et godt skolemiljø er en forutsetning for at elevene får utvikle seg faglig og sosialt.